ONGRES

SAMOBOR — 11. i 12. VI. 1938.

RASPORED KONGRESA:

TRODNEVNA PRIPRAVNA POBOŽNOST: 8., 9. i 10. lipnja po podne u franjevačkoj crkvi u 7 sati, u župnoj crkvi u 8 sati.

ISPOVIJEDANJE: u iste dane u župnoj i franjevačkoj crkvi počam od 4 sata po podne.

DOLAZAK I DOČEK NADBISKUPA: 10. lipnja u 5 1/2 sati po podne.

STALEŠKE PROPOVIJEDI: u subotu 11. lipnja u župnoj crkvi *za mušku mladež* u 5 sati po podne, *za žensku mladež* u isto doba u franjevačkoj crkvi. U 7 sati na večer u župnoj crkvi *za muževe,* a franjevačkoj *za žene.*

OTVORENJE KONGRESA: u subotu 11. lipnja u 6 sati po podne u župnoj crkvi: Saziv Duha Sv., propovijed nadbiskupa i blagoslov.

PROCESIJA S GORUĆIM SVIJEĆAMA u čast Bl. Dj. Marije kreće u subotu u 8 1/2 sati na večer iz župne crkve ulicama i polazi u franjev. crkvu Majke Božje. Prigodna propovijed.

NOĆNO KLANJANJE nakon procesije u obje crkve od 10 do 12 sati. Rasvjeta crkve, starog grada, Kalvarije i krijesovi.

PONOĆKA u župnoj crkvi, prema potrebi i u franjev. u 12 sati i propovijed.

Nastavak na III. strani korica.

EUHARISTIJSKI KONGRES

U SAMOBORU

11. I 12. LIPNJA 1938.

TISKARA DRAGUTINA SPULLERA U SAMOBORU

Br. 3016.

IMPRIMATUR.

U Zagrebu, dne 16. aprila 1938.

Generalni vikar:
SALIS.

MOLITVA ZA USPJEH KONGRESA.

Gospodine, Isuse Kriste i Spasitelju naš! Iz beskrajne ljubavi živiš u Euharistiji, za nas se neprestano žrtvuješ i daješ nam se kao hrana za život vječni!

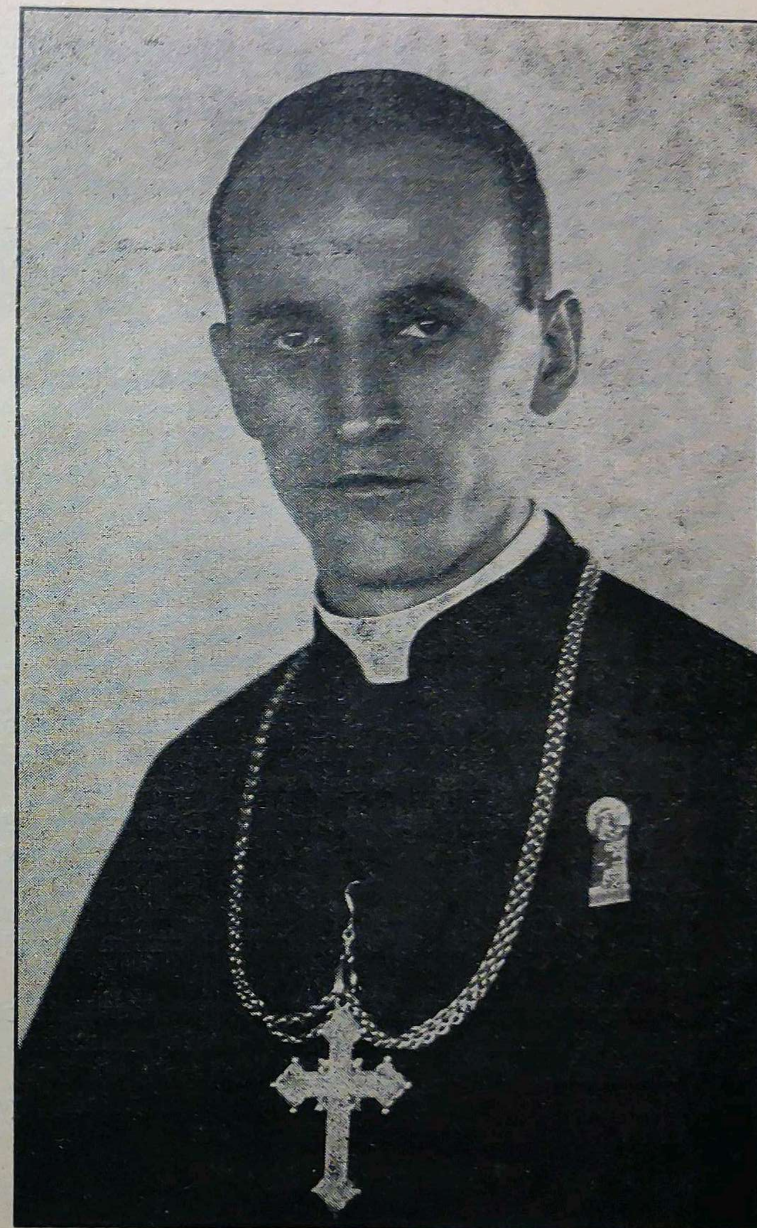
Tebi se klanjamo cijelim bićem moleći ponizno, da se udostojiš blagosloviti euharistijski kongres, što ga mi nevrijedni Tebi spremamo u Samoboru. Neka bude Tebi na previšnju slavu, nama na spasenje! Izlij, blagi Isuse, obilje svog blagoslova na nas, na naše obitelji i domove i cijeli hrvatski narod!

Marijo, Majko euharistijskog Spasitelja, moli za uspjeh kongresa! Amen.

Presveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj nam se!
Duše Sveti, Bože, posveti nas!
Presveta Bogorodice, Marijo, posreduj za nas!
Sv. Anastazijo, sv. Barbaro, sv. Martine, sv. Leonarde,
Sv. Ivane Nepomuče, molite za nas!
Oče naš... Zdravo Marijo... Slava Ocu i...

O Isuse u presv. Sakramentu, smiluj nam se!
(Svaki put 300 dana oprosta, Pijo X. 20. V. 1911.).
Euharistijsko Srce Isusovo, smiluj nam se!
(Svaki put 300 dana oprosta, Pijo X. 26. XII. 1907.)
Hvaljeno budi presv. euharistijsko Srce Isusovo!
(Svaki put 300 dana oprosta, Pijo X. 12. VI. 1906.)

Zagrebački Ordinarijat od 24. III. 1938. br. 2607.

Dr. ALOJZIJE STEPINAC,
Zagrebački nadbiskup i hrvatski metropolita

»JA SAM KRUH ŽIVI

KOJI SAM S NEBA SIŠAO« (Iv. 6—50.).

★

Br. 2208.

Prečasni gopodine dekane!

Obradovala me Vaša obavijest, da se svećenstvo, građanstvo i seljaštvo kotara okićkoga sprema, kako bi što svečanije proslavilo dane euharistijskog kongresa, koji će se održati u Samoboru 11. i 12. lipnja ove godine.

Tu ćemo svi zajedno da zahvalimo Božanskom Spasitelju za sva primljena dobročinstva, da mu pružimo naknadu i zadovoljštinu za grijehe svoje i grijehe čitavog hrvatskog naroda, da ga zamolimo, neka nas ne ostavi ni u buduće, nego neka nas i dalje još više pomaže u našim nevoljama i potrebama.

Pouzdano se nadam, da će ovaj kongres donijeti obilan duhovni rod za cijeli onaj kraj, koji se vazda pokazivao odanim Crkvi katoličkoj. Svima pak, koji se trude, da ovaj kongres bude dolična proslava Isusa u svetoj Euharistiji, podjeljujem od srca svoj natpastirski blagoslov.

U Zagrebu, 3. travnja 1938.

I. Alojzije v. r.
nadbiskup

SLAVA, POKLON, ZADOVOLJŠTINA I ZAHVALA ISUSU U PRESV. EUHARISTIJI!

Katolička vjera najvjernije prati hrvatski narod kroz prošlost od 13 stoljeća. Ona je majka naše kulture, kolijevka naše uljudbe, najustrajnija čuvarica naših narodnih dobara! Zato nam je trostruko draga. Draga nam je i zato, jer je ona vjera naših slavnih otaca!

Ta sveta vjera usadila je u našu dušu onu preutješnu istinu: Isus Krist živi u presv. oltarskom Sakramentu. Za nas se žrtvuje u sv. Misi, životna je hrana našoj duši u Pričesti!

Nad nama su prohujala burna stoljeća. Netragom je nestalo i država i naroda. Gorde kule, isprva ratničke obrane a onda gnijezda moćnih velikaša, sada su puste razvaline. Ostao je narod, ostale tihe, bijele seljačke kućice, gdje sve glasnije zvoni slatka hrvatska riječ, gdje se bijeli lijepa narodna nošnja! Da, jednako živi duša našega naroda. Crpila je životnu snagu iz bijele Hostije — iz Euharistije . . . Uz seljačke kućice postoje i bijele crkve — dom euharistijskog Spasitelja!

I danas se oko nas odigravaju, u skoroj budućnosti se spremaju sudbonosni događaji. Samo Svevišnji može da nas poštedi od zala, što prijete! Priljubimo se što jače uz presv. Euharistiju! U njoj živi Isus, koji je rekao: »Ja sam put, istina i život!« Tu je Gospodin naš, koji je kazao: »Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji«. Neka se ne dogodi nama ono, što je nekoć zadesilo zaslijepljeni Jerusalem. U svojoj sredini imao je živa Spasitelja, ali ga nije htio pripoznati. I propade Jerusalem i čitavi izraelski narod.

Euharistijski kongres neka obnovi u nama djedovsku vjeru u presv. Euharistiju! Neka nas približi Isusu! Neka nas izbavi od grijeha i posveti! Neka ozdravi naše obitelji! Neka unese u društvene i privredne odnose pravednost, ljubav i mir! Neka u klonulima oživi vjeru i ljubav prema Spasitelju, da katolička vjera, obnovljena i prekaljena bude svim Hrvatima onakova svetinja, kakova je bila hrvatskom narodu u čitavoj prošlosti!

Isuse, neka dođe Tvoje euharistijsko kraljevstvo!

OKIĆKI DEKANAT

Okićki crkveni kotar ili dekanat pripadao je od starine katedralnom arciđakonatu drevne zagrebačke biskupije, osnovane godine 1093. Koncem 18. stoljeća pripojen je turopoljskom arciđakonatu. Svoje ime dobio je po starom kneževskom gradu Okić, koji je postojao po svoj prilici već u doba hrvatskih narodnih vladara.

Područje okićkog dekanata proteže se plodnom ravnicom s desne strane rijeke Save počam od grada Mokrice pa do Podsusjeda i sve tamo do Remetinca blizu Zagreba u župi Stupnik. Uz među Turopolja prostire se područjem župe Brezovica, Kupinca, Sv. Martina—Okić, Sv. Marije Okićke te obroncima Plješivice do Žumberka uz župu Grabar i Stojdraga do potoka Bregana na međi Slovenije pokraj Mokrica.

Na tom području imade danas deset župa i to: Brezovica, Kotari, Kupinec, Noršić selo, Okićka Sv. Marija, Rude, Samobor, Stupnik Hrvatski, Sv. Martin pod Okićem i Sv. Nedjelja. U dekanatu živi oko 50.000 katolika. Narod je čisti hrvatski, seljački. Bavi se obrađivanjem oranica i livada, nešto vinogradarstvom i voćarstvom, marvogojstvom i svinjogojstvom. Pred 30, 40 godina dosta se naroda iselilo u Ameriku, nešto i u Slavoniju. Žitelji, koji žive u plodnoj ravnici, lijepo su se gospodarski pridigli, sagradili ukusne zidane kuće i nabavili obradiva zemljišta. Blizina Zagreba i Samobora daje im naime priliku, da lakše unovče svoje poljodjelske proizvode i da zarade u tvornicama. Seljaci u brdskim župama mnogo su siromašniji, jer su odveć udaljeni od tržišta i od prilike da zarade, zemljište je teško obradivo i manje plodno.

Narod okićkog dekanata zdrav je duševno i tjelesno, radin, štedljiv, mirne ćudi, ali željan napretka, pravice i slobode. Osobito cijeni svoju djedovsku katoličku vjeru, koju je znao da junački obrani i od Turaka i od luterana. Voli svoju crkvu, rado je izdržava, dapače gradi i nove. Rado polazi sv. misu, pa trebalo pješačiti i po više sati. Broj inovjeraca i inonarodnjaka upravo iščezava.

Seljak se dakako još ni iz daleka nije oporavio od štetonosnih posljedica dugovječnog feudalizma, a ni od posljedica prenaglog razvrgnuća drevnih obiteljskih zadruga, kojih do danas još ništa nije moglo da nadoknadi. Prirodne lje-

Livadićev dvorac
Kalvarija
Kapela Sv. Ane
Kapela Sv. Jurja
Kapela Sv. Mihalja
Samobor - stari grad
Pogled na Samobor
Kapela Sv. Križa

pote okićkog dekanata poznate su na daleko napose gorski krajevi u okolici Samobora. Ovamo dolazi i zimi i ljeti na tisuće izletnika i planinara. Ovaj lijepi hrvatski kraj znamenit je i sa svojih povjesnih spomenika. Tu se nalaze ruševine grada Lipovac (župa Rude), ruševine drevnog Okić grada, koji se koči na strmoj vrleti kao gnijezdo ponosnog orla. Tu je i poznati stari samoborski grad, prikladni ures čitavog mjesta, te grad Kerestinec (župa Sv. Nedjelja) i Mokrice na međi Slovenije, koji su očuvani i nastanjeni. Grad Mokrice, danas vlasništvo Bogoslov. sjemeništa u Zagrebu, potječe navodno iz 13. vijeka. Mokrice su utvrđene oko g. 1463 u svrhu obrane od Turaka i to na ostacima nekadašnje rimske utvrde. Grad Mokrice, kojemu su današnji oblik dali vlasnici Gregorijanci, pripadao je kroz stoljeća Hrvatskoj sve do polovine 19. vijeka, kad je zajedno s okolišem pripojen Sloveniji. Vlasnici grada bili su koncem 15. i početkom 16. stoljeća velikaši Gregorijanci, neko vrijeme i Draškovići. U Mokricama čamili su u tamnici vođe seljačke bune g. 1573. Pašanec i njegov drug, navodno i sam Matija Gubec. Kasniji gospodari Mokrica knezovi Auerspergi uredili su onaj ogromni i prekrasni park, koji je i danas ponešto sačuvan.

Na području okićkog dekanata tri su župne crkve posvećene Bl. Dj. Mariji i to u Brezovici, Kupincu i Sv. Mariji Okićkoj te franjevačka crkva u Samoboru. Ostale župne crkve posvećene su:

U Sv. Nedjelji presv. Trojstvu; u Noršić selu Duhu Svetomu; u Samoboru sv. Anastaziji, muč.; u Rudama sv. Barbari, dj. muč.; u sv. Martinu sv. Martinu, biskupu; u Kotari sv. Leonardu; u Stupniku sv. Ivanu Nepomuku.

Najstarija župa u dekanatu biti će po svoj prilici župa Sv. Martina ili Sv. Marija Okićka. Župa Sv. Martina spominje se, kako neki tvrde, već god. 1193., a župna crkva god. 1334. Župa Samobor spominje se ne samo g. 1334. nego i u povelji kralja Bele III. godine 1242. Župa Sv. Nedjelja spominje se prvi puta godine 1501., Stupnik i Kupinec godine 1574., dok su ostale župe kasnije osnovane. Župa Kotari god. 1735., Noršić selo god. 1783. i Rude god. 1789. Ove tri župe bile su prije filijalke samoborske župe.

Na području okićkog dekanata djelovali su u staro doba razni redovnici i to cistercite, benediktinci i franjevci. Cistercitima darovao je okićki knez Ivan, sin Jaroslava Okića, god. 1277. svoju kapelu u Brezovici s posjedom uz obećanje,

da će im podići samostan i crkvu. Darovao im je i svoju kapelu Sv. Helene u Samoboru zajedno s posjedom. Cistercite su ostali u zagrebačkom kraju do svršetka XV. stoljeća, kad su morali da pobjegnu ispred divljih provala Turaka. Na području župe Stupnik djelovali su još prije god. 1462. benediktinci, dok nijesu poradi Turaka morali da napuste ovaj kraj. Godine 1531. došli su ovamo franjevci i nastanili se u malenom samostanu u Popovdolu — danas Kotari. Tu su živjeli sve dotle, dok nije car Josip drugi samostan dokinuo. God. 1618. došli su franjevci u Samobor, da suzbijaju sve žešće nasrtanje novog luterovog krivovjerja. U Samoboru podigli su franjevci samostan i crkvu, te i danas blagotvorno djeluju. Godine 1920. osnovano je u Leskovcu na dobru zagreb. nadbiskupa Sirotište za odgoj muške djece. Upravu zavoda preuzele su čč. sestre Karmelićanke (župa Stupnik). U Samoboru djeluju od godine 1932. čč. sestre-Služavke malog Isusa iz Sarajeva. Otvorile su dječije čuvalište, Sirotište za žensku siročad i privatnu žensku stručnu školu za šivanje i krojenje.

Krajevi okićkog dekanata dosta su nekoć stradali od turskih provala. Tako su Turci provalili u Kupinec i porušili župni dvor. Razorili su i župnu crkvu u Sv. Nedjelji. Godine 1622. spominje se, da je stara župna crkva u Stupniku od Turaka postradala. Nije dakle čudo, da su crkve u ovom kraju bile priproste i siromašne. Bile su izložene turskim provalama, a narod, većim dijelom siromašni kmet, iscrpljen neprestanim ratovanjem nije mogao da gradi velike i umjetničke crkve.

Još je jedna značajka okićkog dekanata. U 16. i 17. vijeku nalazimo gotovo u svim župama svećenike glagolaše, župnike i kapelane. Oni su slavili Gospodina staroslavenskim obrednim jezikom. Dolazili su, kažu neki pisci, iz senjske biskupije i iz krajeva, koje su Turci bili opustošili.

U ovoj knjižici svakome će upasti u oči veliki broj crkvi i kapela. Da, one su najstariji, najljepši i najvrijedniji ures i ponos ovoga kraja. Crkvice i kapele glasno govore o čvrstoj katoličkoj vjeri našega naroda. Čemu su naši predi gradili i uređivali, zašto su branili crkve i kapele? Vjera i ljubav prema Euharistiji gradile su i izdržavale ove makar i čedne hramove Božje! U njima je narod slušao sv. misu, tu je hranio ispaćenu dušu presv. Tijelom u pričesti! Kad ih ugledaš, iskaži im dolično poštovanje, obnovi i ti svoju vjeru u presv. Euharistiju!

ŽUPA: SAMOBOR

Od kada postoji samo mjesto Samobor, nije poznato. Svakako je starije nego gradina, koja se danas kao razvaline diže na obronku ponad doline, gdje se ulazi u usku rudarsku dragu i gdje se sastaju gorski potoci Gradna.

Slavonski (= hrvatski) herceg Koloman udijelio je god. 1240. Samoboru posebne povlastice, a g. 1242. kralj Bela III. bježeći ispred Tatara podigao je Samobor na čast slobodnog kr. povlaštenog trgovišta. Kralj u ispravi među inim daje samoborskim građanima pravo, da si mogu birati svog vlastitog župnika. Prema tome postoji samoborska župa barem od prije g. 1242. Već tada imao je Samobor toliko žitelja, da je mogao biti proglašen trgovištem. Nemoguće je dakle, da ne bi imao i svoju vlastitu župu. Župa Samobor spominje se u najstarijem popisu od g. 1334. zajedno s crkvom sv. Anastazije mučenice. Sv. Anastazija podnijela je mučeničku smrt negdje u našim krajevima. Njoj je posvećena katedrala u Zadru (Sv. Stošija). Možda je samoborska crkva postojala već u ono doba, kad su ovi krajevi pripadali splitskoj nadbiskupiji.

Župa imade osim trgovišta Samobor 33 sela s ukupnim brojem župljana od 13.097. Od toga broja otpada na samoborske građane oko 3.000. Ostala ogromna većina čisti je hrvatski seljački narod. Područna sela: Bistrac, Bobovica, Bregana, Breganica, Celine, Domaslovec, Draganje selo, Dubrava, Farkaševac, Gradišće, Gradna, Grdanjci, Greguric Brijeg, Hrastina, Jazbina Mala i Velika, Kladje, Klokočevac, Lug, Medsave, Osredek, Otok, Otruševec, Podvrh, Rakovica Mala i Velika, Savraščak, Slani dol, Slapnica, Smerovišće, Slava Gora, Sv. Helena, Vratnik, Vrbovec, Vrhovčak i Zdenčec. Međaši sa župama: Sv. Nedjelja, Sv. Martin, Kotari, Rude, Noršić selo te sa župom Velika Dolina u Sloveniji.

Župna crkva bila je vazda crkva sv. Anastazije. Područna kapela sv. Mihalja nikad nije bila župna, kako neki pričaju. Sadašnja župna crkva, lijepa, prostrana, u renesanskom slogu izgrađena, podignuta je godine 1671. do 1675. Posvetio ju g. 1688. zagreb. biskup Ignacije Mikulić. Marom vrijednog župnika Franje Forka (1886.—1913.), bogatom pripomoći dra Luke Rumplera, domaćeg sina, zagreb. kanonika, te prinosima župljana crkva je bila temeljito popravlje-

na i ukusno uređena. Imade 9 oltara. Glavni žrtvenik ističe se vrsnom umjetničkom izradbom i vrijednošću građe te mramornim podnožjem i menzom. Crkva imade dobre orgulje na električni pogon te 4 skladna nova zvona od g.1927.

Župa Samobor odlikuje se velikim brojem kapela. U 13. vijeku postojala je u Samoboru kapela sv. Helene, koju je g. 1277. okićki knez Ivan darovao cistercitima na otoku sv. Jakova kod Save (Opatovina u župi Stenjevec). U popisu od g. 1334. spominje se kapela sv. Ane u gradini Samobor. Kapela je bila vazda čista i dobro uređena. U ruševinama gradine još danas se dobro raspoznavaju ostaci gotičkog svoda i prozora. Kralj Bela III. sagradio je izvan samoborskih zidina crkvicu u čast Bl. Dj. Marije s prebendom i to po svoj prilici na mjestu, gdje je kasnije podignuta franjevačka crkva. Ova kapelica spominje se još god. 1610. Ana Marija Ungnad darovala ju franjevcima iz zahvalnosti, što se s protestanske vjere obratila na katoličku. Istom kapelom upravljali su neko vrijeme luterani. Od sadašnjih kapela biti će najstarija kapela sv. Mihalja u Taborcu. Nekoć, kad su župnici ondje stanovali, čuvala se u toj kapeli presv. Euharistija, a oko nje bilo je groblje. Kapela se spominje god. 1536., no potječe vjerojatno iz 15. vijeka. Godine 1622. imala je tri kamena žrtvenika. Kapela je građena u gotičkom slogu, godine 1630. bila je posve obnovljena, a u vrijeme od g. 1682.—1712. barokizirana. God. 1706. darovao je domaći sin Ivan Vugrinović, župnik u Sv. Nedjelji, krasni glavni oltar u talijanskom baroku. U kapeli služi se sv. misa na Božić, na drugi prosni dan, na dan sv. Florijana. Na Tijelovo polazi u tu kapelu procesija iz župne crkve.

Na vrhuncu brijega iznad Starogradske ulice u blizini starog grada viri iz šume oveća kapela sv. Jurja, muč. Spominje se god. 1622., a neki tvrde, da je postojala već g. 1564. Imala je tri kamena oltara i bila posvećena. Godine 1642. bila je stavljena na glavni oltar lijepa nova slika. God. 1745. nije još imala sakristije, a povrh jedinih vrata bio je drveni tornjić s jednim zvonom. Proštenja se vrše na drugi dan Uskrsa i Duhova, na dan sv. Jurja i na jurjevsku nedjelju. Nekoć su građani i okolišni narod vrlo rado posjećivali kapelu »sv. Jurica«. Hrvati odavna štuju sv. Jurja. Crkva sv. Jurja u Putelju spominje se god. 839. u povelji hrvat. vladara Mislava, u povelji Trpimira g. 852., Mutimira g. 892., te u ispravi hrvat. kralja Zvonimira godine 1076.

Nešto niže ispod kapele sv. Jurja čedno se sakriva lijepo uređena kapela sv. Ane u hladovitom šetalištu »Anindol«.

Podigli su je grofovi Auerspergi u prvoj polovini 18. stoljeća. Godine 1751. darovao je kapeli Auersperg jedno zvono. Kapela je najljepši ures parka, dobro je uređena, imade tri oltara i dva zvona. Jedno je darovao vlč. g. Vjekoslav Noršić, župnik u Brdovcu. Kapela je od kojih 20 godina unatrag postala omiljelo prošteništе. Na Aninsku nedjelju dolazi vrlo mnogo naroda napose iz Zagreba i njegove okolice.

U Gradišću na strmom i klisurastom brijegu iznad vinorodnih gorica diže se kapela sv. Filipa i Jakoba, apostola. Prvi put se spominje g. 1622. Kapela je zidana, dobro uređena s tri oltara, sakristijom, tornjićem i jednim zvonom. Sv. mise služe se na dan sv. Valentina i naredne nedjelje, na dan sv. Filipa i Jakova i slijedeće nedjelje te u nedjelju iza sv. Martina, b.

U selu Otruševec usred tihe šumice smjestila se stara kapela sv. Križa. I ona se spominje god. 1622. U dobrom je stanju. Imade sakristiju, tornjić s dva zvona i groblje. Sv. Mise služe se na Uskrs, na Spasovo te na treći dan Božića.

Od kapele sv. Križa dolazi se za $1/4$ sata putem prema Samoboru u selo Vrhovčak. Tu se nalazi kapela sv. Vida, muč. Neki kažu, da postoji već od g. 1564., a spominje se g. 1622. Zidana je u gotičkom slogu, imala je tri oltara. Sv. misa se služi na dan sv. Vida i naredne nedjelje, kad se vrši glavno proštenje. Narod rado dolazi, da traži pomoć po zagovoru sv. Vida osobito u očnim bolestima.

U novije doba sagrađene su nove kapele. Tako g. 1925. nastojanjem g. Milana Langa, ravn. učitelja u m., podignuta je na njegovom dobru kapelica sv. Helene na mjestu, gdje je nekoć — u 13. vijeku — postojala crkva iste svetice. Sv. misa služi se na dan sv. Helene i u prvu nezapriječenu nedjelju. Narod dolazi rado na proštenje. Godine 1934. sagradile su čč. sestre, služavke maloga Isusa, u Samoboru na posjedu Ivana Levičara, trgovca, lijepu kapelu u čast sv. Ivanu Krst., da služi sestrama i njihovom zavodu Sirotištu, što ga je isti Levičar osnovao. Kapela imade jedan oltar, sakristiju i pjevalište. Blagoslovio ju zagrebački nadbiskup dr. Antun Bauer. Sv. Mise se služe po dva tri puta u tjednu i redovito na blagdane.

Seljaci u selu Gradna podigli su god. 1935. kapelu u čast sv. Antunu Paduan., a na spomen osnivača HSS. Stjepana Radića. Kapelica je blagoslovljena vrlo svečano u prisutnosti narodnih zastupnika i velikog mnoštva naroda.

Godine 1936. podigli su seljaci u Maloj Rakovici kapelicu presv. Trojstva s jednim oltarom i tornjićem, a župljani u Slanom Dolu kapelicu raspetom Spasitelju god. 1937.

Znamenita je velika i krasna franjevačka crkva Majke Božje (Uznesenje) zajedno sa samostanom.

Franjevci su bili pozvani u Samobor na temelju dozvole Pape Klementa VII. od 4. VII. 1525. Tek što su došli u Samobor, da suzbijaju nametljivo Luterovo krivovjerje, morali su da ispred grube sile luterana odu i da se sklonu u maleni samostan u Popov dolu — Kotari. God. 1618. otpočne odvažni o. Antun Vitalić da u Samoboru gradi samostan na zemljištu prebende crkve Bl. Dj. Marije. Na nesreću već g. 1640. izgori taj samostan. Trebalo je dakle graditi novi samostan, no kako je taj bio premalen a crkvica pretijesna, odvaže se franjevci g. 1712. na gradnju novog većeg samostana i prikladne crkve. Gradnja je samostana dovršena g. 1721., dok je crkva sagrađena g. 1733. Crkvu i osam oltara posvetio je g. 1736. zagreb. biskup Juraj Branjug. Umjetnički ures crkve je krasna fresko slika na čitavoj stijeni svetišta iza oltara. Izveo ju g. 1752. vješti no nepoznati slikar po naručbi grofa Antuna Auersperga. (Neki tvrde, da je autor slike Andrej Krištov Iloušek, sin umjetnika Franca Iloušeka).

Franjevci su mnogo zadužili Samobor i okolicu svojim neumornim duhovnim i prosvjetnim radom. Jednako revno djeluju i danas.

Godine 1635. bila je u župnoj crkvi osnovana Bratovština presv. Tijela Kristova na temelju bule Pape Urbana VIII., potvrđena po Papi Inocentu XI. g. 1678. i po zagreb. biskupu Martinu Borkoviću. God. 1680. nije se presv. Euharistija čuvala u župnoj crkvi i to poradi krvoprolića u tornju već u kapeli sv. Mihajla. No god. 1688. spominje se, da se presv. Oltar. Sakramenat čuva u župnoj crkvi i to u svetohraništu na velikom oltaru u srebrenom pozlaćenom krušniku pod dvostrukom bravom. God. 1690. crkva je imala pozlaćenu pokaznicu (monstrancu) i 7 kaleža, od kojih i »jedan stari«. Presv. Euharistija izlagala se na klanjanje u mlade nedjelje, na Duhove, na dan sv. Ivana Krst. te kroz cijelu tijelovsku osminu. Pokaznica se spominje i g. 1768. uz napomenu, da je od bakra — »antiqui laboris« — stare izradbe, pozlaćena, dok je »lunula« od srebra i pozlaćena. Zapisnik kan. vizite od g. 1690. ocrtao je vjerski život župljana ovako: »Narod je po Božjoj milosti katolički. O

Uskrsu svi se ispovijedaju. — Nema nijednog javnog ili sablažnjivog grješnika osim nekoliko žena, koje su na zlu glasu i treba ih što prije kazniti«. Klečanje u župnoj crkvi na 8. rujna, u franjevačkoj na 24. prosinca. Pričesti se podijeli godišnje oko 31.000. Orgulje se spominju g. 1745. kao nove, ali za toliku crkvu premalene.

U samoborskoj župi postojale su i druge razne bratovštine kao na pr. Kršćanskog nauka, a neke od njih postoje i danas. Sve do 50. godina prošloga stoljeća postojali su obrtnički cehovi sa svojim statutima, zastavama, a svaka struka ili više srodnih struka imale su svog posebnog svetog zaštitnika. Danas imade lijepi broj vjerskih udruženja: Bratovština Srca Isusova od g. 1898. s 300 članova i krasnim barjakom. Marijina kongregacija gospoja od g. 1930. s 38 članica, knjižnicom i lijepom zastavom. Križarsko bratstvo od g. 1929. i Križarsko sestrinstvo od g. 1932. G. 1933. osnovano je društvo Hrvat. katoličkih muževa sa 120 članova, ukusnim barjakom i knjižnicom. God. 1933. osnovano je društvo »Karitas« sa zadaćom da podupire siromahe i bijednike. Odavna postoji »Treći red sv. Franje«. Najstarija bratovština sv. Vida postoji od g. 1780., sv. Josipa oko 86 godina, sv. Filipa i Jakoba 80 godina, sv. Ivana Krst., preko 30 godina, sv. Jurja od godine 1924., sv. Valentina od godine 1910., Sv. Helene od g. 1930. te bratovštine presv. Trojstva od g. 1934. i sv. Obitelji od g. 1933.

Samobor je imao narodnu školu već odavna — od godine 1532. Godine 1932. svečano je proslavio 400 godišnjicu svoje mjesne narodne škole. Škola broji preko 400 učenika, imade 10 nastavnika i 6 razreda (dva viša). U istoj zgradi radi i zanatska škola sa 3 razreda. Od godine 1928. postoji Građanska privatna škola s pravom javnosti i sa 60 učenika. Čč. sestre otvorile su g. 1932. privatnu žensku stručnu školu za kroj i šivanje, dječje Čuvalište i Sirotište, dok trgov. općina imade svoju Ubožnicu za osiromašene i iznemogle općinare. Na području župe postoje narodne škole u: Lugu od g. 1895. s 4 nastavnika i 299 učenika; u Farkaševcu od g. 1904. s 2 nastavnika i 173 učenika; u Mirnovcu od g. 1911. s 2 nastavnika i 151 učenik i u Smerovišću od g. 1926. s 2 nastavnika i 172 učenika.

U Samoboru su bila rano osnovana kulturna i dobrotvorna društva. Glazbi je udaren temelj već godine 1807., a danas djeluje kao glazba Pučke knjižnice. God. 1874. osnovano je hrvatsko pjevačko društvo Jeka, god. 1876. vojno-veteransko društvo bana Jelačića, god. 1861. Hrvatska čitaonica.

Obrtno-radničko društvo Napredak utemeljeno je g. 1886., a god. 1890. dobrovoljno vatrogasno društvo. Godine 1903. osnovana je Pučka knjižnica i čitaonica, koja i danas djeluje. Hrvat. planinarsko društvo podr. Japetić osnovano je g. 1923., isto tako i Hrvat. diletant. klub. Godine 1928. osnovana je podružnica hrvat. kulturnog društva Napredak, a 1937. pododbor Matice hrvatske. God. 1928. osnovan je u franjevačkoj crkvi pjevački zbor Zvono, 1937. Hrvatski radnički savez. Već više godina postoji Savez hrvatskih obrtnika, Udruženje trgovaca itd. Ove godine osnovana je Zadruga Hrvatski dom sa zadaćom da sagradi društveni dom s prikladnim prostorijama.

Samobor je sjedište Sreskog načelstva, Sreskog suda, Poreske uprave, Pošte, brzojava (od g. 1869.) i telefona. Imade još jednu osebujnost — vicinalnu uskotračnu željeznicu (D. D.) Zagreb—Samobor, koja je izgrađena g. 1900. te je snažno utjecala na razvitak trgovišta i okolice.

U Samoboru postoji štediona od g. 1873. te Pripomoćna zadruga već od g. 1899. Imade dvije tiskare i svoje lokalne novine »Samoborski list«, koji izlazi već 35 godina (dva puta na mjesec).

Najstariji povjesni spomenik i ures Samobora jesu ruševine starog samoborskog grada. Sagradio ga oko god. 1260.—1271. češki kralj Otokar II., odnosno njegovi pristaše u vrijeme velikih ratova. Povijest gradine puna je teških nasilja i nepravda, što su ih u ona burna vremena počinili gospoštijski namještenici pa i sami gospodari zlorabeći svoj povlašteni feudalni položaj. Puna je patnja i borba samoborskih građana, koji su odvažno branili svoju slobodu i prava.

U Samoboru postoji starinski dvorac Ferde Livadića, gdje su prvaci ilirskog pokreta kao Ljudevit Gaj, Stanko Vraz itd. držali svoje sastanke. U ovom dvorcu nastala je g. 1833. i pjesma (tekst) i skladba naše poznate narodne budnice »Još Hrvatska ni propala . . .«.

Godine 1933. o proslavi 1900. godišnjice spasenja po Isusu Kristu podignuta je na obronku između kapele sv. Ane i sv. Jurja Kalvarija (dobrotom gđe Olge Leibenfrost) i Križni put milodarima župljana.

U parku ispred župne crkve podignut je god. 1934. Spomen-kip Bl. Dj. Marije na uspomenu 1000 godišnjice Hrvatskog Kraljevstva te na trajni spomen onih župljana, koji su pali u svjetskom ratu (1914.—1918.). Svečano je blagoslovljen po nadbiskupu koadjutoru dru. Alojziju Stepincu.

Na župnom groblju ističe se svojom umjetničkom ljepotom mramorni spomenik poznatog rodoljuba Ivana Perkovca (1826.—1871.), djelo Rendićevo. Tu je i spomenik Josipa Milakovića, hrvat. pjesnika. Godine 1910. podiglo je društvo Braća hrvat. zmaja na grobu Vrazove ljubice Cantily pokraj župne crkve umjetnički spomenik o 100-godišnjici Vrazova rođenja.

Župljani i to samoborski građani najviše se bave obrtom, trgovinom te poljodjelstvom. Razvija se i industrija. Postoje razne tvornice kao »Samoborka« d. d. za umjetno-kamene proizvode, dvije tekstilne tvornice »Setalana« i Rothstein, tvornica kemičkih boja »Chromos«, Dvije tvornice opeka (Švarić—Treppo i Urli), tvornica štapova u Bregani (Allnoch) i celuloidne robe, tvornica svijeća (Fr. Wagner), tvornica četka (Flašar), tvornica makarona, igračka te kožarske i lančarske radionice.

Župljani seljaci čisti su hrvatski, katolički narod. Obrađuje polja, vinograde, bavi se marvogojstvom, mljekarstvom, povrćarstvom, a dosta ih zarađuje u tvornicama.

Samobor je vazda visoko dizao barjak narodne slobode kao što u staro feudalno doba tako i kasnije sve tamo od narodnog preporoda do danas. Prosvjeta, a s ovom i rodoljubna svijest probudile su i okolišni seljački narod. Nabožan je i odan vjeri otaca i rado polazi crkvu.

Župnik: Kocijanić Juraj, zač. kanonik, dekan.
Kapelan: Rogina Marcel.
Gvardijan: O. Ladislav Harapin.

»Uspomeno smrti Spasa premilog,
Živi kruše, što si život puka svog:
Daj da sveđ od Tebe i moj živi duh,
Dokraj žića budi najslađi mu kruh!«

»Dobar Pastir, pravo jelo,
Smiluj nam se, Janje bijelo!
Daj nam hranu, svoje tijelo,
Brani, vodi stado cijelo
K strani žića blaženog!«

»Isuse, kog sad mi krije veo taj,
Žarku želju, molim, Ti mi uslišaj:
Daj da otkrito Ti lice ugledam
I u slavi Tvojoj blažen uživam!«

(Sv. Toma Akv. — O. Pavelić. D. I.: Himni, Zagreb, 1936.).

Kapela Srca Isusova
Brezovica: župna crkva
Narodna nošnja
Brezovica: nadbiskupski dvor

ŽUPA: BREZOVICA

Nedaleko željezničke stanice (Hrvatski Leskovac), lijepo se vidi crkva sa dva okrugla tornja. To je župna crkva župe Brezovica, posvećena Uznesenju Bl. Dj. Marije. Župa imade u svemu deset filijala: Brebernica, Desprim, Drežnik, Grančari, Kraljevac, Starjak, Strmec i Zadvorsko. Ukupni broj župljana 2560.

Brezovica je stara župa. Spominje se u popisu od god. 1334. Možda je odlaskom cistercita ostala neko vrijeme bez vlastitog župnika, dok se g. 1574. izrijekom spominje župnik Mijo iz Segedina. Župna crkva spominje se u popisu od g. 1334. među turopoljskim župama kao »crkva Bl. Djevice u Polju«. G. 1662. bila je župna crkva drvena i s 1 žrtvenikom.

Vlasnik Okić grada, knez Ivan, pismeno je darovao g. 1277. svoju kapelu u Brezovici cistercitima kod Zagreba uz obećanje, da će im u Brezovici sagraditi samostan i crkvu. Da li se pod ovom kapelom ima razumjeti crkva, gdje je kasnije podignuta župna crkva, ili kapela ispred dvora, danas kapela Presv. Srca Isusovog, ne može se ustanoviti.

Sadašnja župna crkva sagrađena je u baroknom slogu godine 1756. Sagradila ju porodica Drašković, koja je kroz dugo vremena posjedovala i dvorac Brezovicu. Izvana na crkvi s južne strane postavili su ploču s velikim natpisom i godinom gradnje. Crkva imade 4 oltara: glavni, visoki barokni s drvenim statuama. Pobočni: sv. Vida, muč., sv. Barbare i sv. Antuna, pustinj. Glavno proštenje drži se na vidovsku nedjelju i na Vel. Gospu. Pričesti se podijeli godišnje oko 6000. Dan klečanja je 10. studenog.
Nedaleko župne crkve nalazi se lijepi dvorac sa gospodarskim zgradama, danas vlasništvo zagreb. nadbiskupa.

U župi razvija se povoljno rad KA. te imade više katoličkih društava kao muževa, žena, mladića i djevojaka sa 141 članom i zastavama.

Narodna škola samo je jedna i to u sjedištu župe sa 3 nastavnika. Tu se nalazi i upravna općina, sreza zagrebačkog. Postoji i vatrogasno društvo.

Narod je hrvatski, seljački, katolički bez inovjeraca. Bavi se obrađivanjem polja, marvogojstvom i svinjogojstvom. Većinom su mali posjednici. Narodna nošnja ističe se svojom osebujnošću. Dobro je sačuvana osobito ženska, te se razlikuje po ukrasima i boji od narodne nošnje susjednih župa: Stupnik, Odra, Sv. Klara i Kupinec.

Župnik: Dušić Adolf.

ŽUPA: KOTARI

Po broju duša najmanja a po svojoj povijesti znamenita jest župa Kotari. Smještena je na proplancima Plješivice sa svoja tri sela: Kotari (sjedište župe), Cerje i Manja Vas sa 736 vjernika. Nedaleko od sjedišta župe postoji na Plješivici piramida te gorsko sedlo Poljanica, odakle je krasan pogled na marno obrađeno, vinorodno Prigorje prema Jastrebarskom — pa sve tamo do Karlovca. Ljepota gorske okolice i svježina zraka mami mnoge izletnike.

Župa je utemeljena g. 1735. Prije je kao filijala pripadala samoborskoj župi. Tamošnji franjevački samostan bio je ukinut.

Župna crkva (520 m. nad morem) posvećena sv. Leonardu, opatu, građena u baroknom slogu, krasna je građevina, temeljito obnovljena i dobro uređena. Visoka je preko 20 m. Lijepi su i barokni visoki oltari (5), urešeni brojnim drvenim kipovima. Oltari su posvećeni: sv. Lernardu, sv. Antunu Pad., sv. Franji, Bezgrešnom začetku Bl. Dj. Marije i sv. Josipu. Sadašnju župnu crkvu posvetio je g. 1750. franjevac, biskup Bonifacije.

U crkvi se nalazi slika sv. Antuna Paduan. u odori admirala. To je jedini primjerak te vrsti u našim krajevima. Slika je u vezi s povjesnim događajem. Godine naime 1732. osvojilo je španjolsko ratno brodovlje pod žaštitom sv. Antuna opasno gusarsko gnijezdo Oran u sjevernoj Africi.

Pokaznica u gotičkom slogu nabavljena je pred 20 godina. Glavno proštenje vrši se u nedjelju iza sv. Margarete, djev.

Kad je u 16. stoljeću stalo luterovo krivovjerje sve jače prodirati i u ove naše krajeve, bili su u Samobor pozvani franjevci, da suzbiju tu kužnu bujicu. Jedva što su franjevci došli u Samobor, morali su ga napustiti i skloniti se u maleni samostan, kojeg im je iz zavjeta sagradio u Popov dolu (Kotari) moćni grof Petar Erdedi g. 1531. zajedno s crkvicom. Franjevci su gorljivim propovijedanjem uspješno suzbijali nasrtljivo protestantsko krivovjerje, što su ga širili i podupirali moćni velikaši, tuđinski silnici poimence Ungnad i Gruber.

U selu Manja Vas postoji malena kapela presv. Srca Isusova. Godine 1929. podignuta je narodna škola s 2 nastavnika i 120 učenika. Dulje vremena bila je škola smještena u župnom dvoru. Selo imade svoj vodovod.

U župi rade vjerska društva. Narod, čisto hrvatski, katolički i seljački. Poprečno je siromašan, ali zato marljiv i čedan. Čedna je narodna nošnja. Bavi se obrađivanjem slabo rodnih gorskih oranica i nešto vinograda. Mnogi moraju na težačku zaradu. Narodna svijest tim je snažnija i otporna. U toj župi sačuvalo se starih predaja i narodnih pjesama.

Klečanje se vrši na 6. rujna.

Upravitelj župe: Rudolf Alojzije.

EUHARISTIJSKE PJESME:

I.

Moj Isuse, raskriljujem Tebi ruke,
Da se sjetiš svoga križa, svoje muke.
Moj Isuse, otvaram Ti usta svoja,
Da sve čuješ, što mi želi duša moja.
Moj Isuse, otkrivam Ti srce svoje,
Prijestolje da sveto nađeš u njem svoje!

II.

Zdravo, Tijelo Isusovo,
Na oltaru posvećeno!
Zdravo, krvi Isusova,
Na oltaru posvećena!
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Duhom Sv. upućeno!
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Od Djevice porođeno!
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Za nas na križ pribijeno!

III.

O Isuse, o moj Spasitelju,
Ispuni mi srca vruću želju!
Pogledaj me iz Hostije svete,
Da mi misli za Tobom polete!
Zagrli me, o moj spasitelju!
Ispuni srca vruću želju:
Da ugledam Tvoga Srca plamen,
Da Te ljubim u sve vijeke — Amen.

ŽUPA: RUDE

Lijepom cestom, što se uz bistri potok Gradna vijuga uskom dragom iz Samobora prema Plješivici, dolazi se za jedan sat ugodne šetnje u župu Rude.

Mjesto Rude dobilo je svoje ime po rudnicima. Već u 15. vijeku kopala se tu željezna i bakrena rudača. Godine 1530. na pr. kopao je u Rudama bakar Leonard Gruber, gospodar samoborskog grada te se obogatio. Rudari kao stručni radnici došli su iz Njemačke. Tu se udomili i vjenčali s Hrvaticama. Tako je nastao posebni tip naraštaja, koji se i danas razlikuje od ostalog starosjedilačkog hrvatskog življa i fizionomijom i kulturom i uljudbom. Danas su na žalost rudnici zatvoreni. Samo u par rudnika kopa se sadra (gips).

Župa Rude osnovana je godine 1789. Prije je pripadala kao filijala samoborskoj župi. U svemu imade pet sela: Rude, Braslovje, Gregurić Brijeg, Lipovec Gornji i Donji sa 2486 vjernika.

Župna crkva, posvećena sv. Barbari, dj., muč., zaštitnici rudara, spominje se g. 1622. i to kao dobro uzdržana i vrlo čista sa dva dolična žrtvenika. Zapisnik kanon. vizite od g. 1622. spominje crkvu sv. Barbare kao župnu, jer da ima dosta župljana i svog župnika. Crkva je danas popravljena, svim potrebnim opskrbljena, čista i uredna. Klečanje se vrši na 13. prosinca.

Na području župe nalaze se kapele: U Braslovju na Oštrcu kapela presv. Trojstva, u Lipovcu kapela sv. Obitelji. U Palačniku podignut je g. 1933. brigom »Društva Hrvat. katol. muževa« u Samoboru kip Majke Božje — Kraljice Hrvata. Narod iz Samobora i okolice rado dolazi ovamo u svibnju na pobožnost.

U župi postoje vjerska katol. društva: Bratovština Srca Isusova i križarsko sestrinstvo sa zastavom. Postoji i Vatrogasno društvo te Podružnica Hrvat. kulturnog društva »Napredak«.

U sjedištu župe je Narodna škola s 3 nastavnika i 198 učenika. Cijelo područje župe pripada upravnoj općini Podvrh, samoborski srez.

Narod je danas čisti hrvatski i katolički. Vrlo je radin i štedljiv, dosta skromnog imutka. Narodna nošnja gotovo je iščezla, a sačuvana je samo ženska. Pred 50 godina narod je sam proizvodio od vune posebnu jaku bijelu tkaninu — sukno — i pravio si halje.

Đački planinski dom - Oštrc

»Lipovački dom« HPD »Japetića«

Palačnik: kip Kraljice Hrvata

Rude: župna crkva

Rude: kapela Sv. Trojstvo

Rude: pokaznica

Lipovec: kapela Sv. Obitelj

Gorski predjeli, kojima se prostire župa, prikladni su za izlete planinara, koji rado i u velikom broju dolaze i ljeti i zimi. U Lipovcu strše iz šumske guštare neznatne razvaline Lipovac grada. Grad Lipovac sagradio je oko godine 1249. okićki knez Ivan svojim troškom, da bude obrana kraljevstva. Tu se u dolini stisnuo udobni planinarski dom, lijepo uređen i svim potrepštinama opskrbljen. Na strmom Oštrcu (700 m.) podignut je »Đački planinarski dom«, a podno sjever. ogranka Oštrca Skijaški dom, jer je tu teren vrlo podesan za skijanje. S Oštrca prekrasan je vidik na savsku ravnicu i na Zagreb. Iznad sela Lipovac Gornji ponosno se diže poznato brdo Japetić.

Upravitelj župe: Galović pl. Nikola.

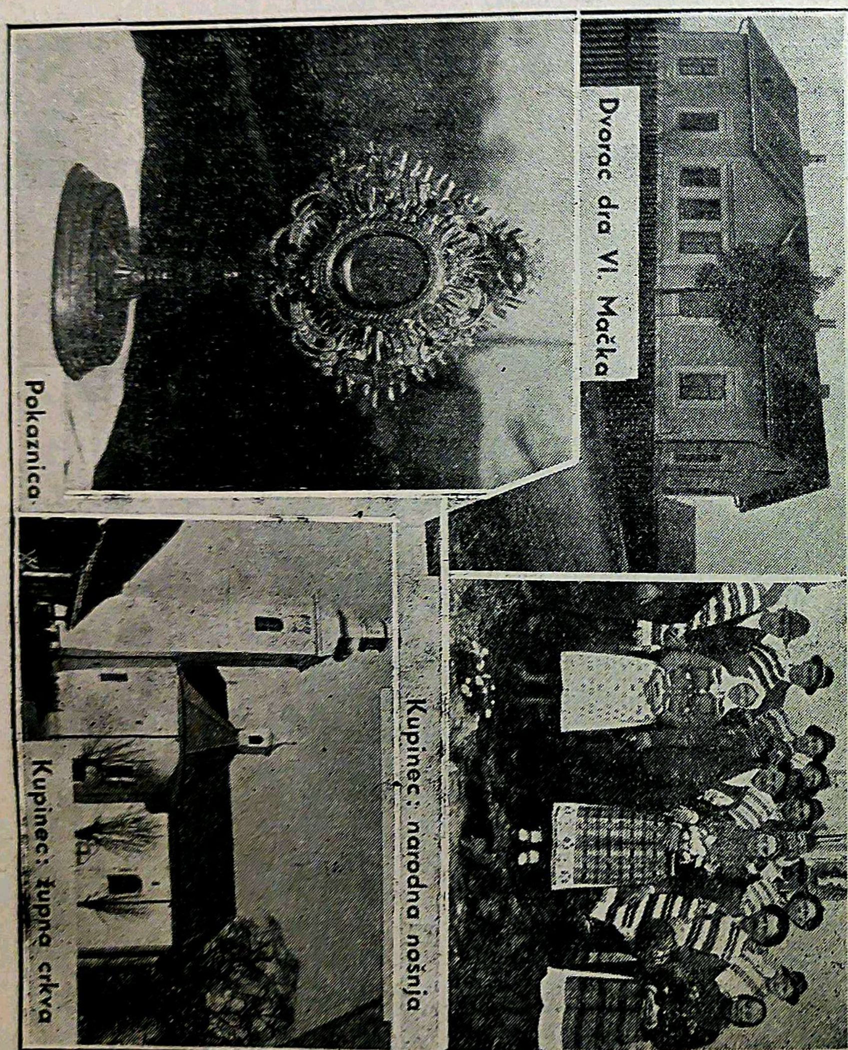
MARIJANSKE PJESME:

I.

Kraljice anđelska,
Obrana zemaljska.
Lice svoje svrati k nam,
Milost s neba podaj nam!
Anđeli Te diče,
Vas puk k Tebi viče,
Jer Te Bog sam odabra
I na radost svijetu da.
Ti sve bolne liječiš,
Ti sve slabe krijepiš,
Svima si pomoćnica,
O preslatka Djevica!

II.

Vse ima tebe rad, govori tvoju falu,
Kad slaviju te vsi, i moje srce hoće.
Ti lepša si od vsih, Ti pelda vse čistoće!
V dobroti svojoj nam
Navek ostani ista:
Ti čuvaj Dom i nas,
Presveta i prečista!

Dvorac dra Vl. Mačka

Pokaznica

Kupinec: narodna nošnja

Kupinec: župna crkva

ŽUPA: KUPINEC

Od željezničke postaje Zdenčina odvaja se jugoistočnim smjerom cesta prema Kupincu, sjedištu istoimene župe. Župa sastoji od pet sela: Kupinec, Bratina, Gračec, Kraljevec i Starjak sa 3500 vjernika. Kada je župa osnovana, ne može se pobliže odrediti. Nema je u popisu župa od g. 1574.

Župna crkva, posvećena Uznesenju Bl. Dj. Marije, spominje se g. 1621., a godine 1622. pronađena je u dobrom stanju, te je imala jedan žrtvenik. Čini se, piše J. Barle, da su god. 1633. sagradili novu crkvu s malim zvonikom. Župa je stradala uslijed turskih provala. Sadašnja župna crkva u baroku građena bila je popravljena g. 1794.—1804. te g. 1878. Sada imade pobočne oltare: sv. Antuna, sv. Franje Ks., Majke Božje žalosne i Srca Isusova. Orgulje su stare od g. 1752. Obnovljenu župnu crkvu blagoslovio je g. 1880. domaći sin, zagreb. pomoćni biskup Janko Pavlešić, ali je iste godine potres gotovo srušio cijelu crkvu. Prigodom otkupa patronata 1937. crkva je temeljito popravljena i crijepom pokrita.

Župa imade jednu područnu kapelu u selu Kraljevcu, koju su župljani god. 1903. velikim oduševljenjem sami podigli. Klečanje se vrši na 5. studenog.

Katolička društva tek su u povoju. Narodne škole postoje u Kupincu i Kraljevcu — u svemu 4 sa 300 učenika. U Kupincu je sjedište upravne Općine, srez Pisarovina.

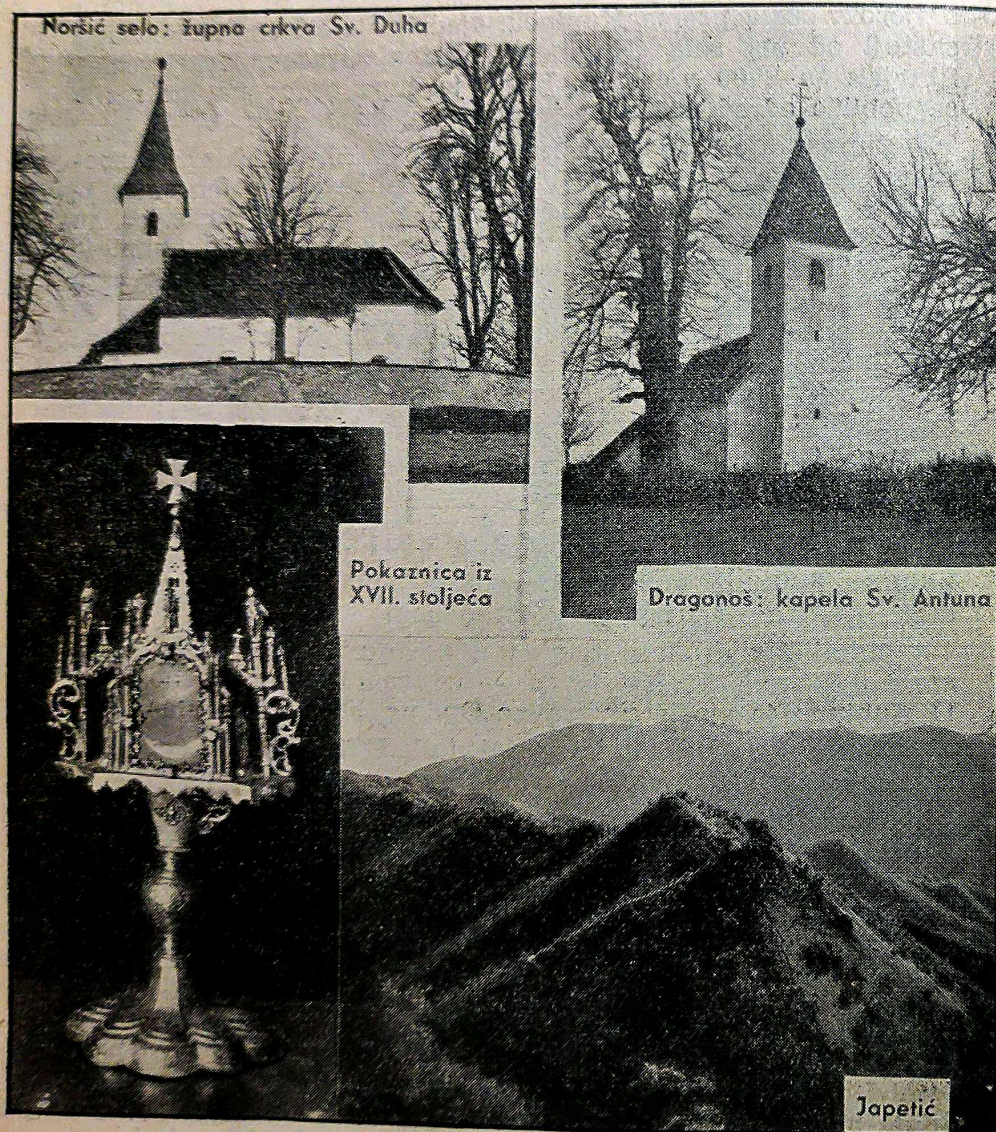
U Kupincu posjeduje predsjednik HSS. i HNP. dr. Vlatko Maček svoje imanje i dvorac.

Narodna nošnja dobro je sačuvana osobito kod žena. Narod je čisti hrvatski i katolički. Bavi se poljodjelstvom i marvogojstvom te svinjogojstvom.

Župnik: Petrinec Petar.

»Kad su oni blagovali, uze Isus kruh i blagoslovi i prelomi i dade učenicima svojim i reče: Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje. I uzevši kalež zahvali i dade im govoreći: Pijte iz njega svi, jer je ovo krv moja Novoga Zavjeta, koja se prolijeva za mnoge na oproštenje grijeha«. (Mat. 26. 26—29., Marko 14. 22—25., Luka 22. 19—21.).

Noršić selo: župna crkva Sv. Duha

Pokaznica iz XVII. stoljeća

Dragonoš: kapela Sv. Antuna

Japetić

ŽUPA: NORŠIĆ SELO

Preko teško prohodnih gorskih klanaca može da dobar pješak stigne iz Samobora u župu Noršić selo za $3^1/_2$ sata. Na brdu Plješivica smjestila se župna crkva Duha Svetoga.

Crkva se spominje g. 1642. kao područna kapela samoborske župe. Bila je tada dobro uređena, čista, imala nadsvođeno svetište i tri žrtvenika. Na glavnom oltaru nalazila se ukusna slika. Spominje se i g. 1680. uz pripomenu, da nema promjene niti na zgradi niti na namještaju. God. 1745. crkva nije imala sakristije. Toranj je zidan na zapadnoj strani i u njemu tri zvona. Župa je osnovana g. 1783. uz teške muke i velike žrtve.

Župa broji 12 područnih sela: Noršić selo (sjedište župe), Bašić Brijeg, Beder, Breganica, Dragonoš, Gluščić Brijeg, Jarušje, Javorek, Kostanjevec, Soline, Šipački Brijeg i Višnjevec sa 1500 župljana.

Župna crkva uredna je i nedavno popravljena. Posjeduje gotičku pokaznicu (monstrancu), koja potječe po svoj prilici iz 15. vijeka. Imala je i kalež jednake starine i izradbe, ali je nažalost nestao.

U selu Dragonoš postoji lijepa kapela sv. Antuna paduan., kamo narod rado dolazi na proštenje.

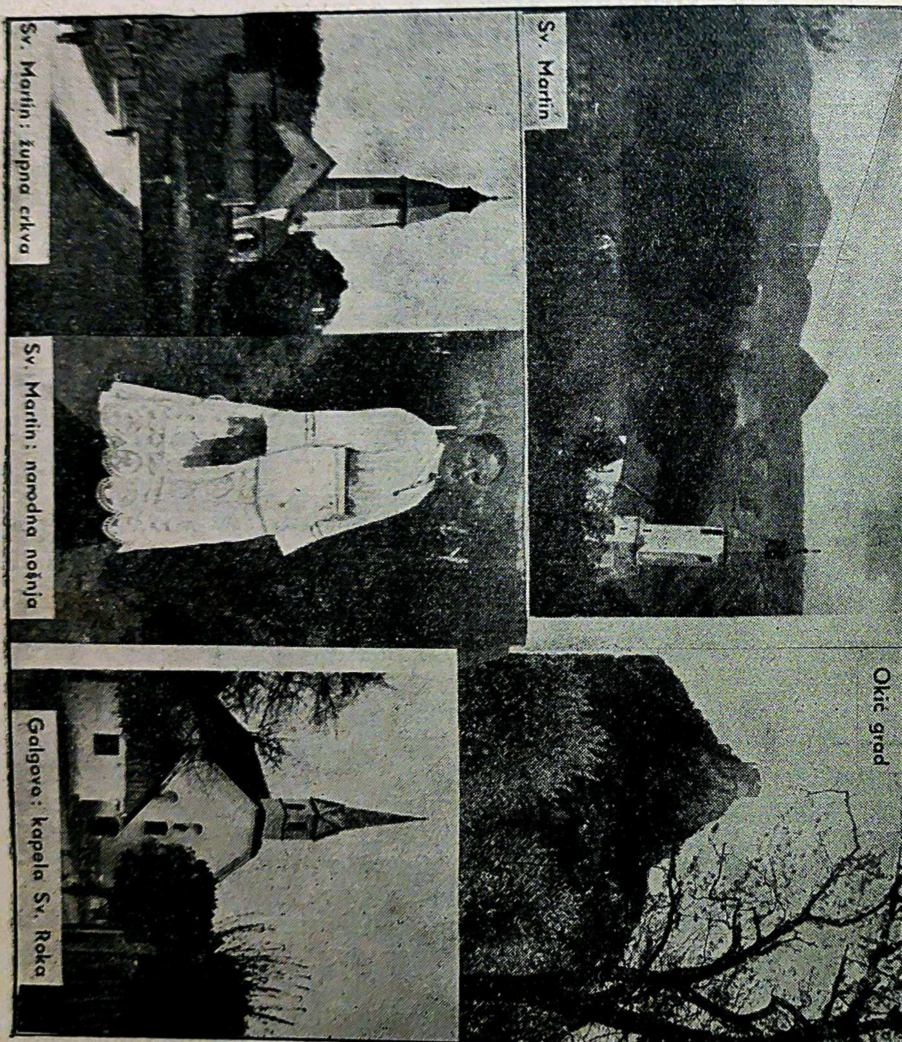
U sjedištu župe podignuta je g. 1932. nova narodna škola s jednim nastavnikom i 179 učenika. Prije su obučavali župnici u župnom dvoru. Prvu školu uveo je župnik Popl god. 1902. i prvi obučavao. God. 1907. postala je škola državna.

Glavno proštenje vrši se na Duhove i Duhovski ponedjeljak, kad onamo hodočasti mnogo naroda pa i iz Samobora. Godišnje klečanje drži se na 18. kolovoza.

Narod je poprečno siromašan, bavi se marvogojstvom, obradbom slabog zemljišta, prodajom goriva drva u Samoboru, a traži zaradu i u tuđini. Sela su veoma udaljena od tržišta, putevi teško prohodni. Narod, mukotrpne ćudi i malenih potreba, ipak je zadovoljan, zdrav i čil, te ne će ni da čuje o kolonizaciji. U udaljena brda naseljeni su po svoj prilici u vrijeme krvavih turskih ratova. Nabožan je i miroljubiv. Narodna nošnja je čedna.

Župa Noršić selo međaši na zapadu s grkokatol. župom Grabar u Žumberku, sa župom Stojdraga i samoborskom. Osobito su lijepi vidici na sve strane čak do Zagreba te na planinu Japetić.

Župnik: Upražnjeno.

Sv. Martin: župna crkva

Sv. Martin

Sv. Martin: narodna nošnja

Okić grad

Galgovo: kapela Sv. Roka

ŽUPA: OKIĆ SV. MARTIN

Biti će po svoj prilici najstarija u okićkom dekanatu. Postojala je navodno već u 12. stoljeću. Spomenuta je u popisu od g. 1334. Broji 17 sela: Sv. Martin, Dolec, Drežnik, Falaščak, Galgovo, Gorica, Horvati, Kalinovica, Konjščica, Molvice, Pavučnjak, Petkov Brijeg, Podgrađe, Rakov potok, Tlake i Zdenčina. Župa broji 9.700 vjernika.

Župna crkva vrlo je stara, više puta dograđivana, a toranj je osebujnog oblika. Crkvu je posvetio g. 1640. biskup Petar Petretić. Premalena je za toliki broj župljana. Tako je god. 1622. ubilježeno, da je crkva veoma uska i da treba popravaka. Imala je tri oltara. Glavni žrtvenik imao je lijepu sliku Bl. Dj. Marije. U godini 1642. bili su izvedeni oveći popravci, izgrađen novi strop i kor. Crkva je bila siromašna, godine 1630. nije imala ni misala. Danas postoje tri oltara: sv. Martina, sv. Josipa i Bl. Dj. Marije Snježne. Lijepa je pokaznica u baroku.

Na području župe imade više kapela. U Galgovu kapela sv. Fabijana i Sebastijana, muč. Kasnije je promijenjen zaštitnik kapele t. j. sv. Rok, kojega naš narod osobito štuje i priziva napose u bolestima. Kapela imade 3 oltara, 2 kora, orgulje i lijepe fresko slike u kupoli. U selu Molvice postoji kapelica preč. Srca Marijina od god. 1912. U Rakov Potoku kapela presv. Srca Isusova od godine 1907. (str. 34.), u selu Klake stara kapela sv. Antuna s dva oltara. U Pavučnjaku kapelica presv. Trojstva.

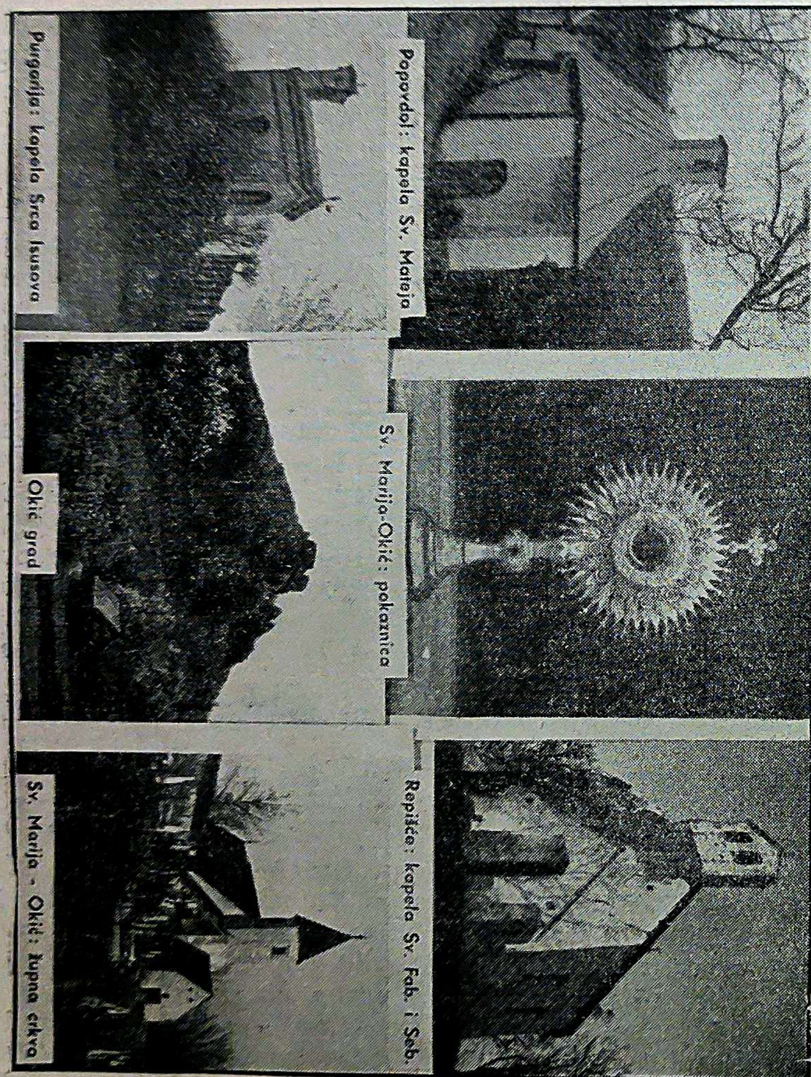
Klečanje se drži svake godine na 1. srpnja. Sv. pričesti podijeli se godišnje oko 4000.

Osnovana su katol. društva i to: 2 Bratovštine s barjacima, križarsko sestrinstvo i oko g. 1925. Vojska Srca Isusova s barjakom.

Narodne škole nalaze se u: Sv. Martinu (od g. 1860.), Pavučnjaku i Rakov Potoku sa 10 nastavnika i oko 1000 učenika. Nad čitavim prostranim područjem dominira na strmoj vrleti razrušeni Okić grad poput jastreba, koji lebdeći u visini oštrim pogledom vreba na svoj plijen.

Narod je seljački, hrvatski. Bavi se teškom obradbom oranica, osobito vinograda, voćarstvom i marvogojstvom. Narodna nošnja je jednostavna i čedna. Odgovara teškim okolnostima narodnog života. U župi postoje dva vatrogasna društva.

Župnik: Horvat Matija.

Purgarija: kapela Srca Isusova
Popov dol: kapela Sv. Mateja
Okić grad
Sv. Marija-Okić: pokaznica
Sv. Marija - Okić: župna crkva
Repišće: kapela Sv. Fab. i Seb.

ŽUPA: SVETA MARIJA OKIĆKA

Župa Sv. Marije Okićke jedna je od najstarijih u dekanatu. Spominje se ne samo u popisu od g. 1334. nego i u ispravi od g. 1193. Župa imade zajedno sa sjedištem 14 sela sa 4800 župljana, i to: Beter, Goli vrh, Gonjeva, Klinča selo, Kozlikovo selo, Okićko Orešje, Okićka Poljanica, Popov dol, Purgarija, Repišće, Stankovo, Tržić i Zdenčina.

Župna crkva postojala je god. 1334. pod imenom crkva Bl. Dj. Marije okićke, dok se kasnije spominje pod imenom u »Kljuki«. Godine 1622. imala je crkva tri kamena žrtvenika. G. 1630. bila je u dobrom stanju. U imovniku od g. 1642. spomenut je glagolski misal.

Drevna crkva Majke Božje (Narođenja) bijeli se na visokom obronku Plješivice, odakle puca krasan vidik na daleko i široko na vinorodne proplanke sve tamo do pokupske nizine. Od sjevera sablasno zure ruševine prastarog Okić grada sa strme klisure kao da će i danas pred njim uzdrhtati pitoma sela, na daleko raštrkana.

U župi postoji više područnih kapela. U Stankovu kapela sv. Fabijana i Sebastijana, muč. Spominje se već g. 1642. Predaja govori, da ju je narod podigao po zavjetu za haranja kužne bolesti na stoci. Oko kapele bilo je groblje. Kapela je temeljito obnovljena i g. 1896 fresko slikana. God. 1909. tako je postradala od potresa, da je oblasno zatvorena. U takovom stanju nalazi se i danas. U Popov dolu kapela sv. Mateja, apost., u Purgariji kapela presv. Srca Isusova od god. 1913., u Klinča selu u zavodu grada Zagreba »Amruševo«, kapela sv. Alojzija. God. 1642. spominje se crkva sv. Križa pod Okićem, i da je nekoć bila župnom crkvom.

U župi su osnovana katol. društva napose Križarsko bratstvo i sestrinstvo. Klečanje se vrši na 1. rujna a glavno proštenje na Malu Gospu.

Na području župe djeluju narodne škole: u Okiću, Repišću, Klinča selu, u Amruševu i u Zdenčini.

Narod je čisti hrvatski, seljački, katolički; marljiv i štedljiv. Bavi se poljodjelstvom, ponajviše vinogradarstvom i voćarstvom. Narodna nošnja je čedna i jednostavna bez osobitih ukrasa.

Upravna općina imade sjedište u Klinča selu, srez Jastrebarsko.

Upravitelj župe: Fabek Tomislav.

ŽUPA: HRVATSKI STUPNIK

Područje župe Stupnik prostire se uz cestu, koja vodi od Zagreba prema Karlovcu. Ima ova područna sela: Stupnik (sjedište župe), Blato, Demerje, Hudibitek, Ježdovec, Leskovec, Lučko, Obrež i Otočec sa 4700 vjernika.

Od kada postoji župa, nije poznato. Ne spominje su u popisu od g. 1574., ali je vjerojatno, da je osnovana malo iza te godine. Možda je u Stupnika postojala crkva i prije, ali je postradala od Turaka. Na ruševinama bila je podignuta nova crkva i to u čast sv. Jurju, muč.

Na području župe mora da su nekoć djelovali benediktinci. Prema pisanju naime kanonika Balt. Krčelića boravili su benediktinci prije godine 1462. u Botini, danas Botinec u župi sv. Klare. Na te redovnike podsjeća ime sela Remetinec (Remete) i kapela sv. Benedikta. U župi Stupnik posjedovale su poznate stare obitelji kao Ratkaj, Keglević, Lentulaj, Bedekovići, Patačić i Kulmer svoja imanja s dvorcima. Danas su sva ta imanja u vlasništvu seljaka.

Sadašnja župna crkva podignuta je g. 1769. i g. 1772. posvećena sv. Ivanu Nepom., muč. Crkva je lijepa barokna građevina, dosta prostrana i svim potrebnim opskrbljena. Nekadašnju crkvu sv. Jurja nazvali su, kaže predaja, »Mali Juraj« za razliku od župne crkve sv. Jurja u Odri, koja je bila prostranija i nazvana »Veliki Juraj«. Da nestane nezgodnog razlikovanja, posvetili su novu crkvu sv. Ivanu Nepom.

U župi imade više kapela: Bl. Dj. Marije tik do župne crkve. U njoj se nalazi kip Majke Božje lauretan. na kamenom stupu od godine 1701. te oltar, što ga je god. 1749. iz zavjeta podigao karlovački građanin Mihael Majdačić. Možda je kapelica bila podignuta povrh kipa, koji je prije sam postojao.

Kapela sv. Benedikta podignuta je g. 1705. Možda je na tom mjestu bila u davno doba gradina Stupnik, koja je kao i Medved grad pripadao još g. 1452. celjskomu grofu Fridriku.

U Leskovcu osnovano je g. 1920. na nadbiskup. dobru Sirotište za mušku siročad. Zavodom upravljaju čč. sestre karmelićanke. U Sirotištu je kapelica u čast sv. Josipa. Godine 1934. podigli su sami seljaci župljani u selu Blato novu kapelicu u čast Majke Božje, a god. 1935. u selu Remetinec kapelu u čast Bl. Dj. Marije.

U župi djeluju katolička društva, vatrogasno društvo i Hrvatska selj. zadruga. God. 1934. narod je podigao tik do župne crkve lijepi i prostrani Hrvatski prosvjetni dom.

Glavno proštenje vrši se na dan sv. Ivana Nepom. 16. svibnja, a godišnje klečanje na 9. travnja.

Narod je čisti hrvatski katolički bez inovjeraca. Bavi se poljodjelstvom, marvogojstvom, svinjogojstvom, osobito mnogo proizvodi luk. Narod je slobodarske i borbene ćudi. Kroz stoljeća je ustrajno i uspješno branio pravo vlasništva svoje šume, koju da mu je darovao kralj Bela III. Nekoć je područje župe Stupnik pripadalo politič. samoborskom kotaru. Između Samobora i Stupnika razvijao se živahni saobraćaj i promet. Stupničani prodavali su u Samoboru svoje blago i poljodjel. proizvode, a kupovali obrtničke od samoborskih zanatlija. Služili se i samoborskim mlinovima. Pred kojih 30 godina prestao je taj živahni promet.

Narodna nošnja bila je osebujna i gizdava, no danas nažalost u velikoj mjeri napuštena napose muška.

Narodne škole postoje u Stupniku, Demerju i u leskovačkom Sirotištu.

Stupnik je sjedište uprav. Općine, srez Zagreb.

Župnik: Lamot Mijo.

MARIJANSKE PJESME:

III.

Svi u glas, jezici,
Sad se složite
I pjevat Djevici, Majci počnite!
Nju svi pozdravljajmo:
Zdravo, Djevice!
Dan i noć pjevajmo:
Zdravo, Kraljice!
Zdravo, Kraljice!
Isusa je Krista,
Majkom postala,
Djevica je čista
Vijekom ostala!
Nju svi pozdravljajmo:
Zdravo, Djevice!
itd.

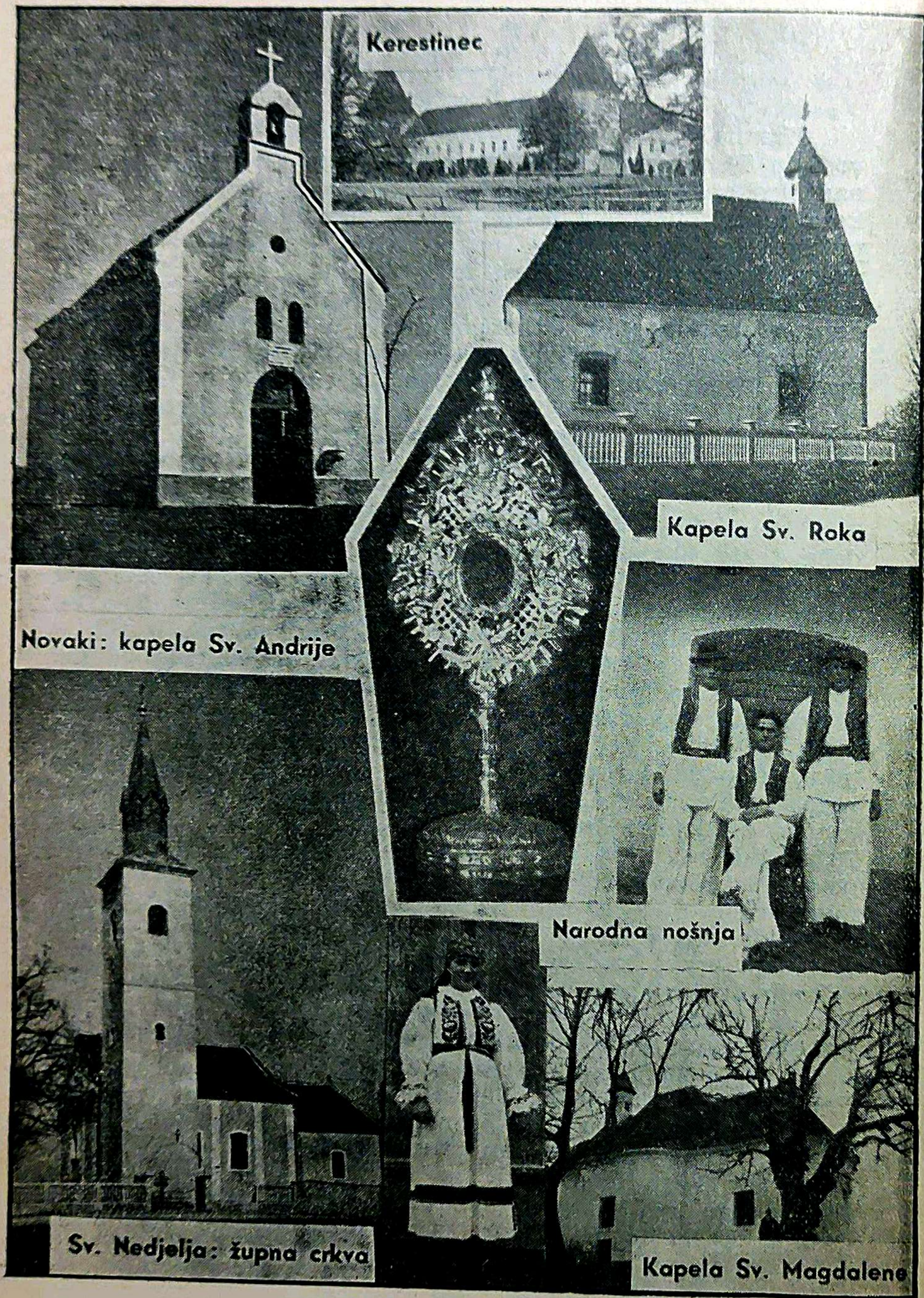
ŽUPA: SV. NEDJELJA

Krasna ravna cesta, koja se sada izgrađuje u auto-cestu, vodi iz Samobora u 5 km. udaljenu župu Sv. Nedjelja. Ponad široke savske ravnice i plodnih polja bijeli se na oniskom brežuljku župna crkva, posvećena presv. Trojstvu. Župa Sv. Nedjelja zvala se nekoć Okić Sv. Nedjelja ili župa presv. Trojstva kod Kerestinca.

Prvi put se spominje u popisu župa od g. 1501. Kako je nema u popisu od g. 1344., mora da je osnovana negdje u 15. vijeku. Na području župe, koja međaši sa stenjevačkom, samoborskom, stupničkom i župom Sv. Martina, imade 13 sela: Sv. Nedjelja (sjedište župe), Bestovlje, Nedjeljski Brijeg, Brezje, Dol, Nedjeljska Gorica, Kalinovica, Kerestinec, Novaki, Orešje, Rakitje, Strmec i Srebrenjak. Župa broji 5800 vjernika.

Još se danas priča u narodu, da je Sava, koja je u staro doba tekla blizu sela Sv. Nedjelja, donijela sliku presv. Trojstva. To je dalo povoda, da se sagradila crkva u slavu presv. Trojstva. Župna crkva, koja je nekoć postradala za turskih provala, bila je g. 1622. u dobrom stanju, imala je tri oltara. Kako je svetište bilo tijesno, odlučili su godine 1642. da se podigne novo svetište i sakristija na mjesto stare ruševne. Uza crkvu bila je nekoć kapelica sa slikom raspeta Spasitelja. Već tada imala je župna crkva uru na zvoniku, koju je darovao grof Tomo Erdedi. Sadašnja crkva lijepo i skladno građena u baroku, nedavno je popravljena, uzorno uređena i čista. Imade dva pobočna oltara: Majke Božje žalosne i Sv. Florijana, muč. Nedavno su nabavljene nove ispovjedaonice, nove klupe, električna rasvjeta i lijepo misno ruho. Sada se radi da se nabave nove orgulje.

Župa imade tri područne kapele: U Sv. Nedjelji u blizini žup. crkve kapelu sv. Roka s krasnim starinskim baroknim žrtvenikom, valjano uređena i dobro ograđena. Na dan sv. Roka i Rokovsku nedjelju hodočasti ovoj kapeli mnoštvo naroda iz susjednih župa napose samoborske, da ovrši svoje zavjete. U istom selu podigao je g. 1608. grof Petar Erdedi kapelu sv. Petra te ju obdario stalnim prihodima uz protuuslugu, da se u njoj služe sv. mise po njegovoj nakani. Grof Petar pokopan je u istoj kapeli. Možda se ovoj kapeli sv. Petra kasnije, kad su prestali prihodi kapele i svećenika, dao kao zaštitnik sv. Rok. Prema tome bila bi sadašnja kapela sv. Roka istovjetna s nekadašnjom sv. Petra.

U selu Novaki postojala je kapela sv. Andrije, apost., ali zapuštena možda i 100 godina. God. 1935. seljaci su je uz pomoć vrijednog župnika Stjep. Topolčića velikim oduševljenjem lijepo obnovili.

U selu Nedjeljska Gorica stara je kapela sv. Marije Magdalene.

G. 1642. spominje se u Srebrenjaku kapela Sv. Ivana Krst. sa slikom svog zaštitnika, sv. Apolonije i sv. Barbare. Danas je nema.

Klečanje se obavlja na 12. listopada.

U župi revno djeluju vjerska katol. društva: Bratovština Srca Isusova, Križarsko Bratstvo i društvo katol. muževa. U posljednje vrijeme vjerski se duh znatno obnovio zaslugom čestitih župnika.

Narodna škola jedna je i to u Sv. Nedjelji od god. 1850. sa 7 nastavnika i 456 učenika. Postoji u župi Vatrogasno društvo, Hrvat. seljačka zadruga te dućan Selj. Sloge.

Grad Kerestinec, vlasništvo župnog patrona, poznat je u povijesti napose za krvave seljačke bune od g. 1573. Tu se odigrao krvavi, po seljake porazni okršaj. B. Adam Krčelić (1715.—1778.) piše u svom djelu »De Regnis . . .«, str. 459, da je kaštel Kerestinec, sagrađen ispod Samobora, bio utvrđen, kad je prastara utvrda Okić bila početkom 18. vijeka napuštena.

Narod je čisti hrvatski, katolički, seljački. Bavi se poljodjelstvom, marvogojstvom, ponešto i vinogradarstvom. Dosta ih je zaposleno u tvornicama te kod samoborske željeznice. Narodna nošnja je vrlo lijepa, kod žena dobro sačuvana, a razlikuje se od svih u okolici.

Župnik: Srketić Pavao.

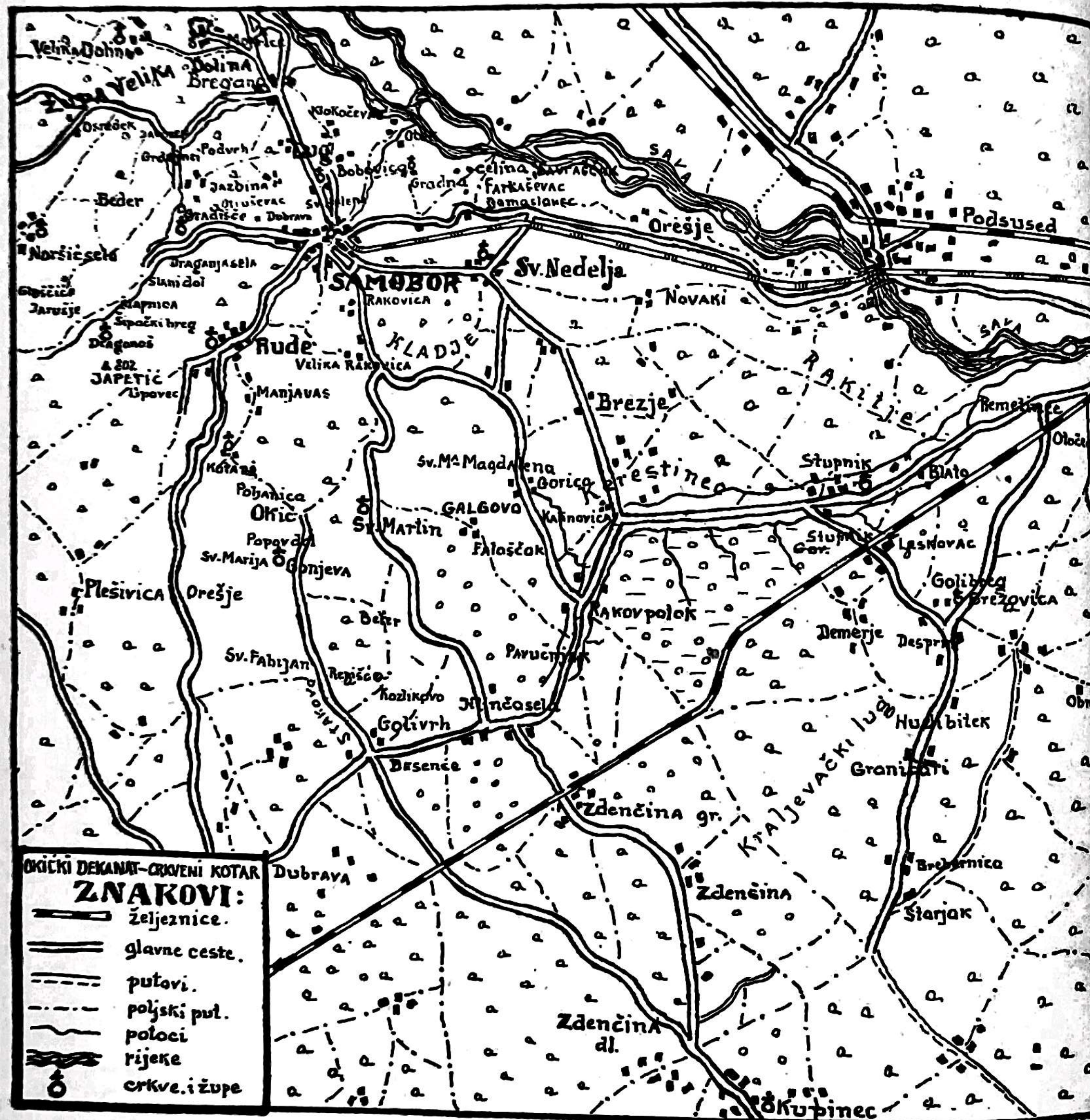
U Samoboru, 20. travnja 1938.

J. K.

IZVORI:

Barle Janko: »Zagrebački Arciđakonat«, Zagreb 1903.
Noršić Vjekoslav: »Samobor-Grad«, Samobor 1912.
Noršić Vjekoslav: »Franjevački samostan u Samoboru«, Zagreb 1929.
* * *: Spomenica područnih župa.
Schematismus cleri Archidioecesis Zagrab. 1929.
Slika župne crkve na omotu: Vladimir Kirin.
Fotografije: Ivica Sudnik, Samobor (Autorsko pravo si pridržaje).
Karta: Julije Jelačić.

OKIĆKI DEKANAT

Izdavatelj: »Odbor Euharistijskog kongresa u Samoboru«, pretstavnik: Prof. Stjepan Jurinić. — Tiskara Dragutina Spullera u Samoboru.

Prvorazredne gospodarske

STROJEVE

plugove, sijalice, kosilice,
vršalice, motore, trijere, pumpe za gnojnicu, runila, sječkare itd. te

čuvene

ŠIVAĆE STROJEVE

MINERVA

povoljno dobavlja strogom solidnošću poznata tt.

AGRAR k. d.

ZAGREB, Draškovićeva ulica 35

Tražite ponude uz poziv na ovaj oglas.

Krčma i trgovina

Milan Šoštarić

ml.

SAMOBOR

Šmidhenova ulica kbr. 28.

Uvijek dobro i svježe

meso

preporuča mesnica

FRANJO BRADAČ

SAMOBOR

Trg kralja Tomislava 15

RESTAURACIJA VILA TONŠETIĆ

SAMOBOR

na prekrasnom položaju Stražničkog brijega udaljena 5 časaka od Glavnog trga. Najugodnije boravište za ljetovanje i oporavak.

PRVORAZREDNA VINA. — IZVRSNA KUHINJA.

CIJENE UMJERENE.

Preporuča se *A. TONŠETIĆ*

Izradba finih đonova i trgovina kože

MAVRO NEUMANN

SAMOBOR

Najbolje

pekarske proizvode

kao pecivo i kruh dobije se kod:

FRANJO KOSI

Samobor, Livadićeva ul. 22

Izvrsna vina i domaća kuhinja

Krčma

Juro Horvat

SAMOBOR

Trg kralja Tomislava 25

Đuro Herceg

trgovina manufakturne, kratke i gotove robe

SAMOBOR, Trg kr. Tomislava 18.

Preporuča se sl. općinstvu Samobora i okolice. — Jeftine cijene. Solidna podvorba.

Svjećarna Fr. Wagner

SAMOBOR

KRAJ ZAGREBA. — TELEFON BROJ 14.

Preporuča svim župnim uredima svoje veliko skladište

crkvenih svijeća

Liturgične voštanice sa 60% voska, crkvene svijeće I-a, svijeće za pogrebe i darove, te sve vrsti luster svijeća. Nadalje kemijski ugljen, tamjan, dušice, nažigače za upaljivanje svijeća.

CIJENE SOLIDNE. — OTPREMA PROMPTNA.

Specijalni cjenik šaljem na zahtjev badava i franko. Gornji proizvodi odlikovani su na Svjetskoj izložbi u Parizu godine 1937.

Fotografska radionica

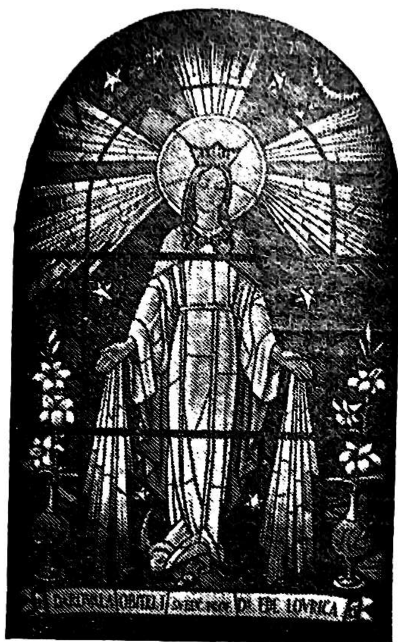
LEVIN FRESL

SAMOBOR
Perkovčeva ulica 34

preporuča se

za sve vrste fotografskih snimanja

uz solidnu izradbu i najniže cijene.

Prva umjetnička staklarija, staklo-slikarija i atelier za mozaik radnje

Ivan Marinković

Zagreb, Nova Ves 1

Utemeljena 1910. godine
Odlikovana na umjet. izložbi u Parizu 1925. g. sa »Diplome d' honneurs«

Telefon br. 61-06

Izvađa umjetno ustaklivanje i slikanje crkvenih prozora, venecijanski mozaik u staklu u svim slogovima, figuralno i ornamentalno, po originalnim umjetničkim nacrtima. Preuzima staklarske radnje na novogradnjama.

Cijene umjerene! Solidna izradba!
Troškovnici i nacrti na zahtjev besplatno

Vladimir Šimec

Trgovina manufakturnom, kratkom i pletenom robom

SAMOBOR
Trg kralja Tomislava 14

muški i ženski štofovi
svilene tkanine
cretoni
razna platna
muško rublje
ženske i muške čarape
rukavice
kravate
šalovi, šipke
vrpce, gumbi itd.

Član Gospodarske Sloge.

Preporuča se
Građevna i umjetna bravarija

Vjekoslav Vrbanić

SAMOBOR

Izrađujem muška odijela, ogrtače, mantle te ženske kostime i mantle po najnovijoj modi uz umjerene cijene i prvorazrednu izradbu.

VILKO SIROVICA
krojačka dvorana
Trg kralja Tomislava 21

POZOR

gg. kućevlasnici i graditelji.

Sve limarske i vodovodne radnje obavljaju se brzo i solidno u

RADIONICI

Josipa Vreša

SAMOBOR
Livadićeva ulica kbroj 12

Jamči za solidnu izradbu, a cijene strogo umjerene.

Tvornica opeka i glinene robe

Ing. MARIJAN URLI — SAMOBOR

Prvorazredna

opeka - bez „salitre"

poznata kao otporna protiv vlage i smrzavice.

GLINENO-ŠAMOTNE PEĆI, te **SELJAČKE KRUŠNE PEĆI** izvađaju se po pećarskoj radnji **J. ROJAN**, koja je u sklopu tvornice.

KOŽARNA

Janka Filipca sin

proizvodnja viks-kravina, teletina i opančarskih koža

Samobor

Seljaci!

kupujte kose, brusove i srpove marke

Zadruga SLOGA

SAMOBORSKO

Autobusno poduzeće

preporuča se za izletničke vožnje u bližu i dalju okolicu uz umjerene cijene.

SAMOBOR, Glavni trg
(Trg kralja Tomislava) br. 7

PAVAO PATRČEVIĆ
Petrinjska 13 **ZAGREB** Tel. 23-085

GRAĐEVNO PODUZEĆE

FRANJO JELINEK

OVLAŠTENI GRADITELJ

SAMOBOR

Preuzima na izvedbu gradnje iz oblasti visokih građevina kao i druge građevine koje su u vezi s istima.

Preporuča se za gradnju obiteljskih vila i ljetnikovaca, stambenih, industrijskih, gospodarskih kao i svih ostalih zgrada.

Izrađujem nacrte i proračune za sve gore navedene gradnje.

Pokojni hrvatski vladika i veliki biskup JOSIP JURAJ STROSSMAYER pisao je osiguravajućoj banci „Slaviji" u Zagrebu još godine 1885 slijedeće:

1378 23/2. 1885
1303

Slavnomu zastupstvu banke Slavije
u Zagrebu

Izručujem svim najtopliju svoju hvalu na srdačnoj mnogovoj čestitci k mojoj sedamdeset godišnjici. Ja sam bio i dosada prijateljem čestitoga toga slavenskoga zavoda, pak ću biti i odsele uvjeren da ću time i domaćoj našoj stvari a i zajedničkoj slavenskoj koristiti. Bog dragi medjutim liepu tu našu instituciju blagoslovio!
Još jednom liepa hvala.

Ponizni
U Djakovu dne 19. II. 885.
Strossmayer
Biskup

Osiguravajuća banka „Slavija" u Zagrebu djeluje od g. 1869 i udovoljava svim potrebama naroda primajući osiguranje: života, osiguranje protiv požara i groma, nezgode, tuče, loma zvona i stakla, provalne kradje i zakonske dužnosti jamstva.

Od svojega osnutka isplatila je banka „Slavija" do danas za štete ukupno Din 154,993.964·—. — Informacije daju zastupstva u svim većim mjestima.

BANKA „SLAVIJA" - ZAGREB

TELEFON 54-67. — BOŠKOVIĆEVA UL. 2

U nedjelju 12. lipnja:

BUDNICA u 5 sati u jutro. Glazba svirajući prolazi ulicama.

STALEŠKE SV. MISE i *ZAJEDNIČKE SV. PRIČESTI:* *za muževe* u 6 sati u župnoj crkvi, *za žene* u franjev. crkvi. U 7 sati *za mušku mladež* u župnoj, *za žensku* u franjevačkoj crkvi. *Za školsku djecu* u 8 sati u župnoj crkvi.

JAVNO ZBOROVANJE na glavnom trgu u $9^1/_2$ sati s pet prigodnih govora.

PONTIFIKALNA SV. MISA na trgu u $10^1/_2$ sati i propovijed. Sastanak katoličkih udruženja u $2^1/_2$ sati po podne u dvorištu Pučke knjižnice.

SVEČANI OPHOD S PRESVETIM u $3^1/_2$ sata kreće iz župne crkve ulicama i svršava na trgu govorom nadbiskupa, zahvalnicom i blagoslovom.

Na red će paziti posebni redatelji.

Vicinalna željeznica Zagreb—Samobor podijelila je za sve učesnike kongresa popust od 50%. Na polaznoj stanici valja kupiti cijelu voznu kartu, kojom se putuje natrag uz predočenje legitimacije, koje će izdavati župni ured u Samoboru. Pogodnost vrijedi za dane 11., 12. i 13. lipnja. Zatražen je popust i za državne željeznice.

Pojedinci i skupine hodočasnika neka se glede nastambe i prehrane obrate na Odbor euhar. kongresa u Samoboru najkasnije do 5. lipnja.

Kongresne spomen-sličice, značke kao što i brošura »Euhar. kongres u Samoboru« s povjesnim i inim podacima te slikama svih župa u dekanatu, crkva i spomenika dobivaju se kod istog odbora.